

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **N. Y.**, zast. Mgr. Tomášem Těšitelem, advokátem AK Hradec Králové, tř. E. Beneše 1527/76, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2016, čj. OAM-206/LE-LE05-LE05-2015, **t a k t o :**

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 11. 4. 2016 žalobci neudělil správní orgán mezinárodní ochranu, s odkazem na ust. §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb. Žalobce proti rozhodnutí brojil blanketní žalobou, namítal porušení §§ 2, 3, 50, 52 a 68 správního řádu, soudem ustanovený zástupce pak žalobu v uložené lhůtě řádně doplnil. V doplnění žaloby je považováno rozhodnutí žalovaného ve věci za nezákonné, zejména z pohledu toho, že správní orgán se nevypořádal dostatečně se všemi skutečnostmi, významnými pro rozhodnutí ve věci, čímž porušil ust. § 2 a 3 správního řádu. Žalobce v žádosti o mezinárodní ochranu a v průběhu pohovoru uvedl, že v případě návratu do země původu je ohrožen vážnou újmou z důvodu absolutní neznalosti místních poměrů v důsledku dlouhodobého pobytu mimo území Ukrajiny, zem opustil v r. 2008. V zemi původu by se tak mohl ocitnout zcela bez prostředků a nemohl by se postarat o své základní potřeby. Před správním orgánem popsal absenci reálně existujících rodinných vazeb v zemi původu, není tak ani

osoby, na kterou by se mohl obrátit s případnou žádostí o pomoc. Toto dokresluje důvod opuštění vlasti – drsný rozvod a neuspokojivá sociální situace. Tyto okolnosti nejsou v napadeném rozhodnutí zohledněny. Žalovaný nevzal v potaz okolnosti, které lze zohlednit pomocí ust. § 14 zákona o azylu, a to jsou žalobcovy vazby na zdejší území, které si budoval po celou dobu pobytu. Mají pracovní návaznost a s těmito osobami tráví veškerý svůj soukromý sociální čas. Žalovaným opatřené podklady pro své obecné zaměření nejsou způsobitelným podkladem pro posouzení žalobcovy žádosti a jím uváděné důvody, podklady jsou materiály MV ČR a nejsou tak dostatečné, ostatní pak jsou tendenční a neobjektivní, zejména z pohledu aktuální situace na Ukrajině a zájmy subjektů, které je zpracovaly, na ukrajinské otázce. Žalobce je rovněž nepovažuje za aktuální. Žalovaný se pak dle přesvědčení žalobce nevypořádal dostatečně se situací odvedenců, mezi něž by byl po návratu zařazen a kteří musí vykonávat vojenskou službu v oblastech bojů s proruskými separatisty. Samotná branná povinnost není azylově relevantním důvodem, žalovaný se však nevyjadřuje k situaci branců v oblastech bojů, která není dobrá a která je známa z dostupných mediálních zdrojů. Je přesvědčen, že tyto osoby jsou ohroženy na životě v důsledku zoufalého nedostatku základních zásob, jídla a léků. Žalobcem uvedené důvody tak jistě naplňují podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany, minimálně formou humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, případně ochrany doplňkové. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

Z písemného vyjádření žalovaného ze dne 16. 6. 2016 plyne, že správní orgán nesouhlasí s oprávněností žalobcových námitek, odkazuje na obsah správního spisu a trvá na správnosti vydaného rozhodnutí ve věci. Žalovaný je přesvědčen, že řádně zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi sdělenými skutečnostmi, důvody pro udělení mezinárodní ochrany však neshledal. Žalovaný k žalobcem sděleným skutečnostem shromáždil rozsáhlé podklady, které ve svém vyjádření cituje, a které jsou součástí správního spisu, tyto hodnotí jako dostačující, objektivní, aktuální. Žalobce měl dostatečnou možnost se s nimi seznámit a případně navrhnout jejich doplnění, seznámit se s nimi však nechtěl, doplnění nežádal a nechtěl se k nim ani nijak vyjádřit. Správní orgán je pak přesvědčen, že bezpečnostní situaci na Ukrajině zhodnotil dostatečně individuálně k osobě žalobce, a to na str. 4 a 7 rozhodnutí, její složitost nepopírá, zdůrazňuje však, že nejde o vnitřní ozbrojený konflikt, v jehož důsledku by žalobci hrozila vážná újma. Z informačních zdrojů jasně plyne, že probíhajícím konfliktem jsou ohroženy toliko 2 z 24 oblastí Ukrajiny, žalobce naposledy pobýval v Charkovské oblasti, která střety mezi bezpečnostními silami a separatisty zasažena není. V bytě, kde je žalobce hlášen k pobytu, žijí stále jeho rodiče. Žalovaný odkazuje na rozhodnutí NSS ze dne 15. 1. 2015, čj. 7 Azs 265/2014, v němž soud odůvodnil, proč na konflikt na Ukrajině nelze pohlížet jako na konflikt totální v souvislosti s případnou hrozbou vážné újmy, kdy pak žadatel musí prokázat dostatečnou míru individualizace a v této souvislosti připomíná též rozhodnutí ze dne 16. 3. 2009, čj. 5 Azs 28/2008. K námitce případného nástupu vojenské služby pak připomíná i rozhodnutí ze dne 27. 5. 2015, čj. 2 Azs 52/2015 se zdůrazněním, že branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, a to i za situace obdržení povolávacího rozkazu a sama o sobě nemůže představovat realizaci mezinárodního závazku non-refoulement, což považuje žalovaný za dostatečně vyargumentované odůvodněním na str. 3 – 4 a 6 – 7 svého rozhodnutí ve věci. K námitce o neudělení humanitárního azylu žalovaný připomněl zásady volné úvahy správního orgánu v tomto smyslu, žalobcova situace je z tohoto

pohledu posouzena dostatečně a řádně, azylově relevantní není v tomto smyslu ani existence určitých osobních vazeb, ani situace ekonomická, ale s odkazem na rozhodnutí NSS ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004 zejména situace, kterou lze označit jako humanitární katastrofu, vysoký věk, či velmi špatný zdravotní stav. Podaná žádost žalobce působí zcela účelově s cílem legalizace zdejšího pobytu, byla podána po několikaletém pobytu v ČR a po zajištění v ZZC, jakož i uložení správního vyhoštění. Taková situace již byla NSS i krajskými soudy opakovaně judikována s konstatováním, že zákon o azylu nemůže sloužit jako náhrada institutů zákona o pobytu cizinců. Správní orgán z uvedených důvodů navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Žalobce, ač řádně obeslán, se k jednání soudu dne 13. 3. 2017 nedostavil, jeho zástupce pak plně odkázal na žalobní námitky shora, žalobce je přesvědčen, že podmínky mezinárodní ochrany splňuje a setrvává na svém návrhu. Žádá přiznání nákladů právního zastoupení, o těch soud posléze rozhodl samostatným usnesením. Žalovaný je přesvědčen, že jeho rozhodnutí ve věci je správné a v souladu se zákonem o azylu i správním řádem, navrhuje proto zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Ze správního spisu plyne, že žalobce poskytl k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 4. 1. 2016 žalovanému následující údaje – je státním občanem Ukrajiny, téže národnosti, pravoslavného vyznání, nikdy nebyl politicky angažován, naposledy bydlel v Charkovské oblasti v obci Kegičevka. Do ČR přicestoval v r. 2008 za prací, nevěděl, že nemá platné vízum, lidé, kteří ho přivezli, mu sdělovali, že má pracovat a o ostatní se nemá starat. Vrátit se nechce, nechce jít bojovat. Má v Rusku známé a příbuzné, nechápe, proč by měl proti nim bojovat a co to má Porošenko za politiku. Téhož dne byl s žalobcem proveden pohovor, uvedl, že od r. 2008 se na Ukrajinu nevrátil, tehdy se rozvedl, měl všeho plné zuby, chtěl změnit život a sehnat práci. Žádné potíže v zemi původu jinak neměl. O udělení mezinárodní ochrany žádá kvůli tamní situaci, chce zůstat zde a pracovat. V armádě nebyl, a to z náboženských důvodů, sloužil náhradní civilní službu v nemocnici. Dnes ale berou do armády každého, kdyby věděl, že ho neodvedou, vrátil by se. V bytě, kde dříve bydlel, stále bydlí jeho rodiče. Jsou ale již důchodci, bydlet by s nimi nechtěl, má svůj život. Žalobce byl posléze seznámen s podklady správního orgánu, které jsou předmětem správního spisu za účelem posouzení situace žalobce a situace v zemi jeho původu, uvedl, že jsou zajímavé a pravdivé, nežádal jejich doplnění.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného a po projednání věci konstatoval, že argumentace žalovaného je správná, neboť součástí správního spisu jsou veškeré podklady, které žalovaný shromáždil za účelem posouzení situace na Ukrajině ve vztahu k příběhu žalobce, tyto jsou uvedeny na str. 2 a 5 – 6 napadeného rozhodnutí, žalobce dne 4. 1. 2016 podepsal protokol o seznámení s těmito podklady, uvedl, že se jedná o zajímavé a pravdivé informace, nežádal žádného jejich doplnění. Soud konstatuje, že podkladové zprávy jsou jednak z různých zdrojů, jsou zcela nepochybně objektivního charakteru, vyčerpávajícím způsobem vypovídající o aktuální situaci na Ukrajině, a to prakticky jak z pohledu bezpečnostního, tak i stran lidských práv a jejich dodržování na celém území země. Žalobcem namítaná neaktuálnost podkladů, či jejich zaujatost je tak naprosto nereálná a soud na ni nemohl přistoupit. Konečně, sám žalobce ve správním řízení prohlásil, že podklady jsou zajímavé a pravdivé a nežádal žádného jejich doplnění,

neučinil ani žádný návrh a sám žádné podklady nedodal, jeho námitka je tak naprosto lichá a soud ji vnímá jako účelovou. O své situaci před odjezdem z vlasti žalobce vypověděl pouze, že byl ve svízelné a nepříjemné osobní situaci po rozvodu manželství a nemohl sehnat práci, tedy, zcela jistě nelze vyslovit jakoukoliv domněnku o možném pronásledování z azylově relevantních důvodů, či jakýchkoliv obavách z něho, jednalo se o situaci ryze osobního soukromého charakteru a azylově relevantní není ani nedobrá ekonomická situace při malé nabídce pracovních příležitostí, tyto problémy již byly dlouhodobě opakovaně judikovány českými soudy, a to jak Nejvyšším správním soudem v Brně, tak jednotlivými krajskými soudy. Z uvedeného důvodu se proto ohledně argumentace ve smyslu ust. § 12 písm. a) i b) zákona o azylu krajský soud přiklání k odůvodnění žalovaného a plně na něj odkazuje, konečně, soud připomíná, že žalobce ani žádný podobný důvod v průběhu celého řízení netvrdil. Žalobce tedy nebyl ve své vlasti pronásledován z azylově relevantních důvodů a při svém odjezdu naprosto patrně nemohl ani pocítovat jakékoliv azylově relevantní obavy z pronásledování, ať již z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání určitých politických názorů. Žalobce dále nesplňuje podmínky pro možnou úvahu o existenci podmínek § 13 či § 14b) zákona o azylu.

Ve své žalobě uváděl, že jeho situace opravňuje správní orgán k využití ust. § 14, případně § 14a) zákona o azylu. Krajský soud je pak přesvědčen, že v daném případě tomu tak není, neboť žalobce svůj závěr opřel jednak o dlouhodobý pobyt v ČR, během něhož navázal osobní přátelské vazby téměř rodinného charakteru, jednak o situaci branců, která je kritická co do zásobování léky, potravinami a základními potřebami. Zde soud připomíná, že takovouto konkrétní skutečnost žalobce v průběhu správního řízení neuvedl, sdělil, že vojenskou službu nekonal z důvodu svého náboženství, vykonal civilní službu, dnes však berou každého a pokud by tento stav nebyl, do vlasti by se vrátil. Soud je v této souvislosti přesvědčen, že reakce žalovaného na tyto skutečnosti byla adekvátní, pokud na str. 3 vydaného rozhodnutí ve věci odkázal na mezinárodní úmluvy, stanovisko UNHCR i aktuální podklady o situaci v zemi původu a dovodil, že povolávání do vojenské služby není ani azylově relevantním pronásledováním, ani nemůže naplnit důvodné obavy z něho, byť by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti na bojových akcích ve válečném konfliktu. Toto tedy žalovaný zdůvodnil dostatečným způsobem, i s využitím závěrů NSS v jeho rozhodnutí ze dne 22. 12. 2004, pod čj. 7 Azs 321/2004. Žalovaný seriózně zkoumal věc žalobce zcela konkrétně a v této souvislosti pak odkázal i na právní úpravu nenastoupení vojenské služby na Ukrajině, kdy konstatoval, že případný následek může nastoupit až po převzetí povolávacího rozkazu, občané pobývající dlouhodobě v zahraničí však nejsou povoláváni a navíc žalobce nesloužil základní vojenskou službu, jeho odvod je tak vcelku nereálný. Z pohledu § 14 zákona o azylu je za případ, hodný zvláštního zřetele, považována zejména situace vysokého věku žadatele, případně jeho nedobrý zdravotní stav či podobné výjimečné situace. Žalovaný žádnou takovou z průběhu správního řízení nezjistil, tato úvaha je plně v jeho kompetenci a k jejímu zneužití co do rozsahu potřebných zvážení nedošlo. Pokud žalobce pobýval na území České republiky nelegálně, o mezinárodní ochranu požádal až po zajištění a udělení správního vyhoštění, zcela jistě nastala situace, mnohokrát řešena českými soudy jako azylově nerelevantní a na tomto závěru, dle přesvědčení soudu, nemůže změnit nic ani poukaz žalobce na zde vytvořené dlouhodobé sociální vazby. K jejich případnému naplnění mohou sloužit pouze instituty zákona o pobytu cizinců. V těchto

souvislostech soud plně odkazuje na dosavadní judikaturu, ať již jednotlivá rozhodnutí NSS – čj. 5 Azs 24/2008 z 15. 8. 2008, či 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005, i řadu dalších, případně rozsudky krajských soudů, např. Městského soudu v Praze čj. 4 Az 9/2010 ze dne 24. 2. 2011, jak uvádí žalovaný ve svém vyjádření. K problému situace na Ukrajině z pohledu bezpečnostního pak soud plně odkazuje na mnohá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v Brně, tak soudů krajských, v nichž se soudy vyjádřily v průběhu posledních období jak k otázce odmítání branné povinnosti, tak k hodnocení bezpečnostní situace na území oblastí, kde probíhá ozbrojený střet (Donecká, Luhanská), tak na ostatním teritoriu, zde např. rozhodnutí NSS sp. zn. 6 Azs 113/2015 ze dne 4. 8. 2015. Konflikt na Ukrajině nedosahuje rozsahu konfliktu totálního, žadatelé o mezinárodní ochranu tak musí prokázat dostatečnou míru individualizace dopadů probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Takovou podmínku však žalobce nesplnil a nemůže se tedy účinně dovolávat ochrany ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. V dalším pak soud souhlasí se závěrem žalovaného, že vzhledem k tomu, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany až po hrozbě vyhoštění z ČR, je možné tuto žádost hodnotit jako účelovou z důvodu legalizace zdejšího pobytu, k čemuž však rozhodně nemůže sloužit zákon o azylu. Vzhledem ke skutečnostem, které žalobce sdělil žalovanému v průběhu správního řízení, považoval krajský soud rozsah dokazování a shromážděné podklady žalovaného za dostatečné a aktuální.

Krajský soud z výše uvedených důvodů nemůže souhlasit s oprávněností žalobních námitek, neshledal ani nezákonnost napadeného rozhodnutí ve věci, ani žádnou vadu řízení a žalobu jako nedůvodnou, v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s, zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný žalovaný správní orgán náhradu nákladů řízení nežádal, zástupci žalobce pak soud přiznal náhradu nákladů právního zastoupení samostatným usnesením.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 13. březen 2017

JUDr. Jana Kábrtová v.r.
samosoudkyně